

Mødeprogram marts 2018 – april 2018

Lepidopterologisk Forenings møder afholdes i Universitetsparken 15, indgang 3, 2100 Kbh. Ø. Indgangen ligger i gården bag Zoologisk Museum. Dørene vil være åbne fra ca. 19.15 til 19.35.

Engangs-parkeringsbilletter til museets område kan fås i indgangen af dørvogteren.

- Torsdag 8/3** **Artsfredninger og -beskyttelse som redskab. Virker det?**
Seniorforsker Hans Peter Ravn vil diskutere en række relevante spørgsmål omkring artsfredninger og andre former for artsbeskyttelser. Hvilke typer af fredninger og beskyttelser findes der? Hvad er formålet med artsfredninger egentligt? Giver det mening at frede insekter uden at frede, beskytte og pleje biotoper? Hvilke eksempler er der på fredning af insekter, og hvilken betydning har de haft? Kan man overhovedet udrydde insekter ved indsamling? Hvilken betydning har indsamling på insektbestande? Er der konflikter mellem hensyntagen til forskellige artsgrupper, som fx fugle, planter og insekter samt andre naturinteresser, rekreative interesser og arealanvendelsesinteresser? Truer den nye "natur"-trend "Spis naturen" eller "Spis Amager Fælled" de vilde planter? Hvordan er sammenhængen mellem indsamling af insekter og rødlistearbejdet? Hvilke ønsker kunne der formuleres for fremtidens naturforvaltning af en af vores største og mest betydningsfulde organismegrupper nemlig insekterne? Med udgangspunkt i disse spørgsmål vil foredraget søge at belyse det overordnede spørgsmål, uden nødvendigvis at give et dækkende svar. Kom og giv dit besyv med i denne vigtige diskussion, som berører alle entomologer.
- Lørdag 17/3 – søndag 18/3** **Entomologisk Årsmøde.**
Se mere information omkring årsmødet og tilmelding nedenfor i dette mødeprogram eller på www.lepidoptera.dk.
- Torsdag 22/3** **Fremvisningsmøde.**
På dette møde er der mulighed for at fremvise og bese nogle af de interessante kasser, som var med på, eller der ikke blev plads til, på Entomologisk Årsmøde. Derudover bliver der nok også tid til lidt hyggesnak.
- Torsdag 5/4** **Syd-Italien.**
Ebbe Vesterhede kommer forbi og fortæller om sin og Peder Skous tur til Italien, hvor de besøgte Basilicata, Calabria og Puglia, som er de sydlige provinser på Italiens fastland. Turen var fortrinsvis en natur. Ebbe medbringer dyr og viser billeder fra turen af lokaliteter med mere. Desuden lidt bonusbilleder fra en lokalitet lidt syd for Rom i provinsen Lazio og fra en smuttur til Topolia på Kreta.
- Torsdag 19/4** **Hyggemøde.**
Vi afslutter mødesæsonen med et lille hyggemøde. Medbring et par dyr med en tilhørende god historie, fortæl lidt om planerne for den forestående sæson eller noget andet spændende. Vi medbringer en del af byttetidsskrifterne til at bladre i, hvis det skulle have interesse.

Mere nyt om fredning af dagsommerfugle

I tillæg til sidste mødeprogram information omkring Naturstyrelsens udmeldelse af, at det ikke mere er tilladt at samle rødlistede dagsommerfugle på deres arealer, har Den Danske Naturfond nu meldt noget tilsvarende ud for deres arealer på Mandø, Kollund Skov, Mols Bjerger og i Bøtø Plantage. Se link længere nede eller på www.lepidoptera.dk.

Årsmøde

Årsmødet afholdes i år af Lepidopterologisk Forening i **weekenden 17.-18. marts**. Mødet afholdes i **"Værestedet", Vestre Kvartergade 22, 2650 Hvidovre**, da vores hidtidige tilholdssted, på grund af nye betalingsregler for brug af Københavns Universitets lokaler, er blevet alt for dyrt. Se mere information omkring årsmødet og tilmelding bagest i dette mødeprogram eller på www.lepidoptera.dk.

Kontingent

På den netop afholdte generalforsamling blev kontingentet **størrelse fastholdt på DKK 325,- med betaling senest den 1. april 2018**. Se vedlagte ark omkring betaling. **Husk at I ikke vil modtage indbetalingskort! I tilfælde af spørgsmål eller problemer, kontakt da venligst kasserer Carsten Hviid, (cah@tdc.dk), telefon 45 95 12 01. Som noget nyt kan du også anvende MobilePay. Send DKK 325,- til 21 46 21 23. Husk at påføre navn.**

Macrofundlisten 2017

Husk at få indtastet alle dine 2017-fund, både fælde og øvrige, i Bugbase. Absolut seneste frist for indtastning er 11. marts 2018. Hvis du ikke selv har mulighed for at indtaste dine fund, så mail dem til Knud Bech på knudbech1@gmail.com.

"Træk et Træ" på Melby Overdrev

Mød op **søndag den 25. marts** og hjælp med at fjerne træopvækst og anden uønsket vegetation, så en af de rigtig gode sjællandske lokaliteter, nemlig Sjællands største hede Melby Overdrev, kan blive bevaret for fremtiden. Naturstyrelsen Nordsjælland afholder arrangementet for 20. gang i samarbejde med DN Halsnæs. Mange frivillige, blandt andet en del medlemmer fra vores egen forening, har de foregående år lavet et stort arbejde med at rydde uønsket opvækst. **Mødetid kl. 10** ude på selve overdrevet. **Følg skilte/bannere** fra Nyvej ved indkørslen ved Motionshytten. Naturstyrelsen og DN Halsnæs er værter og byder på en **frokostsandwich og vand i pausen**.

Artikler

Vi **mangler fortsat stof** til de kommende numre af **Lepidoptera** og vil derfor gerne **opfordre jer alle til at forfatte større eller mindre artikler og notitser**. **Vi hjælper gerne med artiklens udformning og indhold. Kontakt venligst vores redaktør Arne Viborg på arvi@phmetropol.dk.**

Brugbare links

ddnf.dk/regler-for-indsamling-af-dyr-planter-og-andet-paa-naturfondens-arealer. Danske Naturfond.

<http://leptiri.beograd.com> . Serbiens sommerfugle. Måske noget til næste sommerferie.

www.chebucto.ns.ca/Environment/NHR/lepidoptera.html . Linksamling. Alt om sommerfugle.

Husk at mødeprogrammet også ligger på www.lepidoptera.dk, hvor linkene er lidt lettere at bruge.

Mødehusker

Har I husket et melde jer til vores **mødehusker**, der sender mail om det næste møde i foreningen fire dage før. **Tilmelding på forsiden af www.lepidoptera.dk.**

Mødereferater

Torsdag den 7/12. Julemøde - årets bankobegivenhed.

25 fremmødte. Der blev som sædvanlig hygget og spist aftensmad sammen, inden spillet blev sat i gang. Det hele blev endnu engang myndigt styret af Ingelise og Carsten. Hyggelig aften hvor mange syntes, at præmierne gik til de forkerte.

Torsdag den 11/1. Årets billeder.

13 medlemmer mødte op og så billeder fra den forgangne sæson. Erik Steen Larsen indledte aftenen med at vise billeder fra danske lokaliteter strækkende sig fra Nordjylland og Læsø til Bornholm. Her kan blandt andet nævnes en larve af *Argynnis niobe*, klitperlemorsommerfugl, fra Læsø. Røsnæs på Vestsjælland havde givet det første sjællandske fund af *Eupithecia pulchellata*, fingerbøldværgermåler, og på Djursland blev det foruden en *Chesias rufata*, rustrød gyvelmåler, også til en *Cuculia asteris*, asters-hætteugle, der var ny for Erik.

Per Stadel Nielsen viste billeder fra Høvblege på Møn, hvor han havde tilbragt en hel del af sommeren i selskab med *Phengaris arion*, sortpletet blåfugl. Per omtalte et muligt fremtidigt problem, da buske af planten *Cotoneaster* var begyndt at sprede sig på lokaliteten. Skovvæsenet var blevet underrettet, så kommende rydningstiltag kunne etableres. Efterfølgende gennemgik Per en hel del vårfluer med fokus på deres morfologiske kendetegn. Vårfluer var en gruppe, som Per havde lagt en del energi i i den forgangne sæson. Bl.a. var det lykkedes at få billede af flere sjældnere arter som *Limnephilus hirsutus* og *Ylodes reuteri*.

Da der af de fremmødte medlemmer ikke var flere, der havde medbragt billeder, sluttede formanden af med en serie billeder fra henholdsvis Midtjylland, Sydtykland og det sydøstligste hjørne af Frankrig med indlagte quizspørgsmål, der fik sveden frem på panden hos tilhørerne.

Torsdag den 25/1. Generalforsamling.

1. Valg af dirigent.

Bjarne Skule valgt. Det blev konstateret, at generalforsamlingen var lovlig indvarslet.

2. Formandens beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.

Formanden gennemgik årets gang. Som sædvanlig var der blevet udgivet 2 medlemsblade, fire mødeprogrammer og en fundliste. Det blev konstateret, at foreningen har haft en lille medlemstilbagegang i det forløbne år. Der havde i gennemsnit været 13 medlemmer til årets møder. Foreningens medlemmer havde afholdt eller deltaget i en del bioblitzer og andre naturarrangementer rundt omkring i landet, samt forestået rådgivning og overvågning for forskellige offentlige og private instanser specielt i forhold til plejeindsatser, blandt andet ved Bøtø og for Nationalpark Skjoldungernes Land. Desuden blev antallet af observationer, der har rundet 1 million, i Bugbase og deres nuværende og fremtidige brug rundet. Der blev causeret over de nylig offentliggjorte opslag fra Naturstyrelsen omkring forbud mod indsamling, forstyrrelse og forulempelse af rødlistede dagsommerfugle på deres arealer.

Beretningen blev godkendt.

3. Det reviderede regnskab for det forløbne driftsår fremlægges kasserer Carsten Hviid til generalforsamlingens godkendelse.

Regnskabet for foreningen og fonden blev gennemgået. Der står pt. ca. 110.000 i fonden.

Regnskabet for foreningen og fonden blev godkendt.

Overvejelse om nedlukning af vores svenske, finske og norske konti. Efter indførelse af nye regler omkring blandt andet hvidvask af penge, er disse konti blevet meget besværlige at administrere. Således vurderes det, at arbejdsmængden med kontiene langt overstiger

fordelene for de få udenlandske medlemmer, der bruger disse konti. Alternative betalingsmetoder for de tre landes medlemmer undersøges.

4. Behandling af indkomne forslag, herunder fastsættelse af årets kontingent.

Budgettet for det kommende år blev fremlagt. Generalforsamlingen godkendte enstemmigt budgettet og kontingentet blev fastholdt på 325,-.

En vedtægtsændring i forhold til at få foreningen godkendt som folkeoplysende forening, i forhold til vores ændrede "boligforhold", var blevet foreslået.

Paragraf 16 blev foreslået ændret

fra: *"Opløsning af foreningen kan kun finde sted på en generalforsamling med mindst 9/10 stemmers majoritet. Samme tager bestemmelse om afhændelse af foreningens ejendele."*

til: ***"Opløsning af foreningen kan kun finde sted på en generalforsamling med mindst 9/10 stemmers majoritet. Ved opløsning af foreningen skal foreningens midler overdrages til almennyttige formål. Den opløsende generalforsamling tager endelig stilling til det/de almennyttige formål."***

Forslaget godkendtes ved akklamation.

5. Valg af bestyrelse og suppleant.

På valg er: Carsten Hviid, Erik Steen Larsen, Knud Bech og Martin Bjerg samt suppleant Kristian Graubæk. Knud Bech er ikke villig til genvalg. De resterende er villige til genvalg.

De opstillede blev genvalgt.

Emil Blicher Bjerregaard blev foreslået som bestyrelsesmedlem som erstatning for Knud Bech og blev valgt ind.

Knud holdt en lille "takketale" efter sine mange år som bestyrelsesmedlem.

6. Valg af formand. Christian Videnkjær er villig til genvalg.

Christian Videnkjær blev genvalgt.

7. Valg af redaktør. Arne Viborg er villig til genvalg.

Arne Viborg blev genvalgt.

8. Valg af to revisorer samt revisorsuppleant. Asbjørn Christensen og Søren Fisker er villige til genvalg. Det samme gælder for revisorsuppleant Danny Nilsson.

Alle tre blev genvalgt.

9. Eventuelt.

Formanden takkede Knud Bech for hans mangeårige og store indsats for foreningen.

Arne Viborg fortalte mere om sit arbejde i forhold til at få foreningen godkendt som folkeoplysende forening. Dette sker for, at foreningen ikke skal stå uden lokaler i forbindelse med afholdelse af medlemsmøderne. Dette skal være i orden, inden de nye betalingsregler for vores mangeårige tilholdssted på Københavns Universitet træder i kraft.

Desuden diskuterede de fremmødte Københavns Universitets kommende betalingspolitik i forhold til leje af lokaler. Der var forståelse for problematikken i forhold til de stramme sparekrav, som Universitetet er udsat for. Beskæringerne har således umuliggjort ansættelse af folk til at vedligeholde de videnskabelige samlinger. Vedligeholdelsen af samlingerne har i efterhånden mange år været varetaget gennem det store frivillige arbejde mange af vores medlemmer gratis udfører for museet. Vi kunne derfor godt have forventet en smule goodwill

fra universitetet i forhold til lån eller leje af lokaler. Det virker desværre umuligt grundet den tiltagende bureaukratisering af universitetets drift.

Flemming Hansen foreslog, at referaterne fra medlemsmøderne løbende lægges på hjemmesiden som en slags appetizer i forhold til kommende møder.

Knud Bech bad om, at opfordringen til at indtaste såvel nye som gamle fund i Bugbase bliver gentaget i næste mødeprogram.

Torsdag den 8/2. Kvantitative analysemetoder og sommerfugle.

Michael Kavin fortalte om de natsommerfuglearter, der findes troværdige data for i perioden 1995-2015, altså de arter der er obligatoriske på 300-artslisten ved tilladelser til fældefangst, eller som er fundlistearter. Derfor er data ikke repræsentative for alle danske arter af natsommerfugle, og Michaels undersøgelser dækker derfor ikke de almindelige og udbredte arter, men kun de mere specielle arter, herunder arter der måske er påvirkelige af den pågående klimaændring. Samlet er 161 arter udvalgt til dataopgørelse.

Michaels tolkning af data viser, at der er flere arter, der er i fremgang. Der er konstateret kraftig fremgang for 33 arter og moderat fremgang for 19 arter. Derimod er færre arter i tilbagegang, nemlig 22 arter i kraftig tilbagegang og 11 arter i moderat tilbagegang. Status er uændret eller ikke mulig at bedømme for de resterende 77 arter. Af de arter der er gået kraftigt tilbage, er der 15-16 arter, som er reduceret med 90 % eller mere.

De særlige arter, "fælde- og fundlistearter", er gået statistisk signifikant frem, mens de almindelige arter synes gået let tilbage, men dette er ikke statistisk signifikant. Samtlige data for de almindelige arter stammer fra Ole Karsholts fælde på taget af Zoologisk Museum.

Michael perspektiverede undersøgelsen i forhold til en stor engelsk analyse af udviklingen i England og Skotland i perioden 1968-2007, hvor den generelle hyppighed var faldet med 28 % i hele området. Dog havde den nordlige halvdel af England ikke oplevet et fald, mens den sydlige halvdel havde haft et fald i hyppighed på 40 %. Dog var der henover årtusindskiftet tale om en stigning på 3-4 %.

Desuden blev diverse mulige fejlkilder diskuteret. Antallet af tastefejl ved indføring af data i Bugbase blev diskuteret, og der var enighed om, at dette var umuligt at undgå med arter, der står tæt på hinanden i systemet, men at Knud Bech finder og retter en del af de opståede tastefejl ved at henvende sig til observatøren. Desuden er interessen samlermæssigt ringe for de mere almindelige arter, så fældeplacering rent geografisk spiller også en rolle for de data, der er til rådighed, og blandt andet derfor skal man være ganske forsigtig med fortolkning af data. Bestandssvingninger fra år til år kan være store for visse arter, så det kan være afgørende, over hvilken periode dataopsamlingen foregår i forhold til de konklusioner, der kan drages. Derudover er fælder relativt sjældent stationære men flyttes geografisk, og derfor vanskeliggøres sammenligning af data fra år til år.

Fremgangen for *Eupithecia virgaureata*, gyldenris-dværgmåler, blev diskuteret, og der var generel enighed om, at artens fremgang var reel og ikke blot skyldes øget aktivitet, eller at folk var blevet bedre til at bestemme arten. Fremgangen kan skyldes indvandring sydfra af en race, hvor larven er polyfag sammenlignet med den danske race, som muligvis er mere selektiv, hvad værtsplanter angår.

Hoplodrina ambigua, tvivlsom mus, var sikkert også migrant først i registreringsperioden. For denne art ses en voldsom fremgang efterfulgt af en kort nedgang og derefter en ny fremgang. Det blev diskuteret, om dette eventuelt kunne skyldes dårlig larveoverlevelse i hårdere vintre. Bjarne Skule fortalte, at han finder mange larver af arten om vinteren. Dette ser han som et tegn på, at larven er dårlig til at gemme sig og hermed søge beskyttelse ved lave temperaturer. Måske er dette en trend hos arter, der er kommet fra et varmere klima, der endnu ikke har tilpasset sig det danske klima eller slet ikke formår at tilpasse sig de koldere vintre?

Et spændende og interessant foredrag, som godt kunne have fortjent mere end 12 tilhørere.

Entomologisk Årsmøde.

Årsmødet afholdes i **Avedørelejren syd for København i weekenden 17.-18. marts 2018**

Lepidopterologisk Forening håber, at Entomologisk Årsmøde, i lighed med tidligere, bliver rammen om et hyggeligt og udbytterigt samvær for insektinteresserede.

Der er gratis adgang til Årsmødets udstillinger og indlæg, som afholdes på **Værestedet i Avedørelejren, Vestre Kvartergade 5, 2650 Hvidovre**. Parkering i området er gratis og parkeringspladserne ligger kun et stenkast fra lokalerne, hvor årsmødet afholdes.

Indlæg og korte foredrag finder sted søndag formiddag i det tilstødende auditorium.

Der er mulighed for køb af mad og drikke lørdag ved ankomsten og i løbet af eftermiddagen.

Årsmødemiddagen foregår i Værestedet, hvor Restaurant "Halvleg" leverer middagen. Det bliver en aftenbuffet inklusiv til dessert. Foreningen sørger for kaffe/ te til desserten. Deltagelse i middagsarrangementet koster 239,- kr.

Der er mulighed for at bestille frokost til søndag. Frokosten, der består af 3 stykker smørrebrød, indtages i mødelokalet, pris 60,- kr.

Bindende tilmelding til middagen lørdag og frokosten søndag skal ske senest den 4. marts 2018 (og gerne før!). Tilmeldingen til middag og frokost foretages på www.lepidoptera.dk i forbindelse med tilmelding til Årsmødet.

Ved Årsmødet er der som tidligere også udstillinger af bøger og indsamlingsudstyr fra Apollo Books, EntoTech (begrænset udvalg) samt Benfidan. Da de ikke kan medbringe hele deres varelager til Entomologisk Årsmøde, må du bestille dine varer forud – så sparer du også porto. Apollo Books træffes på info@apollobooks.dk eller tlf. 62 26 37 37, EntoTech på uglebo@mail.dk, tlf. 47 17 10 78 (bedst sidst på eftermiddagen) og Benfidan på tlf. 97 72 44 66 eller mail.benfidan@mail.dk.

Praktiske oplysninger

Alt udstillet materiale skal være mærket med udstillers navn. Udstillede insekter og andet materiale (for eksempel plancher) skal, om muligt, være forsynet med artsnavne.

Temaudstillinger er meget velkomne. Det uanset om der er tale om præparerede insekter, om fotos eller plancher. Præsenter og del din viden med andre entomologer på Entomologisk Årsmøde! **Vær opmærksom på reglerne i EU Habitatdirektivet og CITES.**

Så vidt det er muligt, er arrangørerne behjælpelige med at skaffe privat indkvartering til de udenbys entomologer, der måtte ønske det. Omvendt hører vi meget gerne fra entomologer i og nær København, som har mulighed for at have en eller flere entomologer boende. Brug venligst tilmeldingsformularen på www.lepidoptera.dk til at meddele os dette. Alternativt kan man booke sig ind på "Belægningen", som er et vandrehjem i lejren lige over for mødelokalerne. Se nærmere på <http://www.belagningen.dk/velkommen/aabningstider> med hensyn til priser og lignende.

Ved tilmelding bedes I benytte formularen på www.lepidoptera.dk. Har du ikke mulighed for at tilmelde dig via internettet, så ring venligst til Carsten Hviid på 45 95 12 01.

Program for Årsmødet med forbehold for ændringer:

Lørdag d. 17. marts

Kl. 12.00: Dørene åbnes. Husk der er gratis adgang!

Mødelokalerne åbnes for indskrivning og opstilling af de medbragte udstillingsgenstande. Det endelige program m.v. udleveres ved indgangen.

Kl. 13.00: Entomologisk Årsmøde åbnes.

Velkomst ved formanden for Lepidopterologisk Forening, praktiske meddelelser m.v.

Kl. ca. 13.30: Eftermiddagen til fri disposition blandt insektkasser, bogudstillinger, udstillinger af samlings- og indsamlingsudstyr, plancher og ikke mindst kolleger udi entomologien.

Der er desuden mulighed for at vise billeder eller lignende på en mindre stand, men du skal selv medbringe og opstille alt det fornødne udstyr.

Så længe lager haves, vil der være mulighed for køb af sandwiches, øl, vand, kaffe og te i "Larveburet". Der kan desværre ikke påregnes besøg i Zoologisk Museums samlinger.

Kl. 18.00: Årsmødemiddag "on location" i aktivitetsrummet.

Søndag den 18. marts

Kl. 9.00: Korte indlæg i det store auditorium.

Vi har foreløbig fået tilsagn om følgende indlæg med forbehold for rækkefølge og ændringer:

European Moth Night 2017 v. Erik Steen Larsen?

Præsentation af en ugle ny for Danmark, *Spodoptera cilium*, v. Carsten Hviid?

Beretning fra EFU v. Per Stadel Nielsen.

Der er stadig plads til flere indlæg. Angiv titlen på dit indlæg ved tilmeldingen. Indlæggenes længde kan forudmeldes til max. 15 minutter. Husk at begrænse antallet af billeder til kun de absolut nødvendige, ellers bliver der ikke tid til at fordøje indtrykkene og efterfølgende spørgsmål.

Har du behov for længere taletid? Angiv det ved tilmeldingen, og vi skal forsøge at få brikkerne til at passe sammen.

Kl. 12.00: Frokost.

Med lepidopterologisk hilsen, på bestyrelsens vegne

Christian Videnkjær & Martin Bjerg

Lepidopterologisk Forening, Lærkehaven 3, 2980 Kokkedal, info@lepidoptera.dk, www.lepidoptera.dk